

Otec Jeroným
Dopisy bratru Patrikovi

Triáda

- Mon Frère,

demain, Vendredi, je serai à mon bureau
entre 9h et 12h. Essayez-vous de trouver un
moment pour venir,

Tr. M. Jérôme

Toujours courage -

Otec Jeroným se narodil 17. července 1907 na ostrově Rhodu. Po smrti matky, ještě jako malý chlapec, se vrátil s otcem a sourozenci do Švýcarska. Začal chodit do školy v Lausanne, vystudoval gymnázium Saint-Michel ve Fribourgu a později mezinárodní zemědělskou školu v Grangeneuve, kde získal titul zemědělského inženýra. Ve svých dvaceti jedna letech vstoupil do trapistického kláštera Sept-Fons ve střední Francii. Stal se chórovým bratrem. Své slavné sliby složil 6. května 1934 a o dva roky později byl vysvěcen na kněze. V roce 1938 mu byl svěřen úkol sekretáře kláštera, kterým zůstal po celý život. Ve stejné době byl pověřen výukou filosofie. Žádná z těchto činností jej neodvedla od manuální práce. Po dlouhá léta pracoval v klášterním sadu. Své práci rozuměl a dělal ji rád. V roce 1967 ho nemoc na čas připoutala na lůžko. Už v roce 1969 se však vrátil ke všem svým zaměstnáním, a především k dlouhým hodinám modlitby v kostele před Nejsvětější svátostí. Otec Jeroným zemřel náhle 29. ledna 1985.

Dopisy, jejichž výběr vydáváme, byly adresovány v letech 1971–1984 bratru Patrikovi, současnému opatovi kláštera Sept-Fons. Jsou svědectvím o silném lidském vztahu, vykreslují vznešený ideál života s Bohem a podávají obraz o životě otce Jeronýma. Vypovídají o jeho věrnosti mnišskému povolání, o příkladné vytrvalosti v modlitbě a o schopnosti citlivě vést k této věrnosti a vytrvalosti i jiné.

Triáda
Edice Delfín
Svazek čtyřicátý první

Otec Jeroným
Dopisy bratru Patrikovi

Otec Jeroným
Dopisy bratru Patrikovi

Triáda
Praha

Přeložil Oldřich Selucký

© Abbaye de Sept-Fons, 2002

© Triáda, 2002, 2016

Translation © Oldřich Selucký, 2002

ISBN 80-86138-44-5

ISBN (pdf) 978-80-7474-092-3

ISBN (epub) 978-80-7474-093-0

ISBN (mobi) 978-80-7474-094-7

Kniha vyšla v nakladatelství Triáda

zároveň ve francouzském originálu

Père Jérôme – Lettres à frère Patrick

(ISBN 80-86138-45-3)

Bratře,
zítra v pátek budu ve své pracovně mezi devátou a dvanáctou hodinou. Snažte se najít si volnou chvíli a stavte se u mne.
Neztrácejte odvahu!

Br. M.-Jeroným

Synu,
dnes ráno jste byl nucen ztratit hodně času. Abyste mohl ztracené dohnat, neuvidíme se ani dnes, ani zítra, v pondělí.
Váš

br. M.-Jeroným

Bratře Patriku,
dobrý den.
Šťastný den, příteli.
Neztrácejte čas!

Br. M.-Jeroným

Drahý příteli,
budu se snažit, abych se z práce vrátil do 16.30.

Br. M.-Jeroným

Drahý příteli,
můžete-li, přijďte dnes ráno v 8.30.

Br. M.-Jeroným

Příteli,
dnes ráno žádná výuka, budu pracovat.

Br. M.-Jeroným

Příteli,
dnes ráno ne, mám práci, přijďte raději kolem 16.15.

Br. M.-Jeroným

Zdánlivě jednoduchý život v klášterním prostředí je náročným uměním, které má svá tajemství, své požadavky, svá úskalí. Jako každé umění také klášterní život předpokládá dlouhodobou přípravu a život mnicha často věrně odráží jeho formaci. „Svěř se vedení zkušeného mnicha,“ zní zlatá maxima staleté mnišské tradice. Zformulovali – ale především žili – ji už pouštíni otcové. Převzali ji svatý Benedikt a otcové z prvních dob kláštera Cîteaux a pro ty, kteří se chtějí stát mnichy dnes, neztratila nic ze své naléhavosti.

„Vždycky jsem si mohl být jist, že můj učitel vidí dál než já. Teď jako by se rána často utápěla v mlze a dny se mi zdají chladné, protože už nemám nikoho, kdo by byl způsobilý pokázat mi na podstatné věci. Otče, miloval jsem Vás. Naučil jsem se u Vás poslušnosti. Dnes jsem hrdý na to, že jsem Vám to dokázal říct.“ Tak hovořil otec Jeroným o Dom Godefroidu Belorgeyovi, opatu v Cîteaux, s nímž se poprvé setkal v Sept-Fons na začátku třicátých let.¹ Rád vzpomínal i na Dom Jeana-Baptistu Chautarda, velkého opata v Sept-Fons a významnou postavu duchovní obnovy ve 20. století, který ho o několik let dříve přijal do kláštera a dovedl k řeholním slibům. Tito dva muži stáli u zrodu toho, co bylo otci Jeronýmovi nejdražší, co se stalo náplní jeho života; navždy jim za to zůstal hluboce zavázán.

Stejnou vděčnost vyjádřil později také bratr Patrik, mladý mnich, v dopisu datovaném 11. října 1972: „Dnes je tomu právě rok, co jste souhlasil, že se mi stanete průvodcem na cestě intelektuálního života, právě tak jako jste o několik měsíců

¹ Srov. *Umění naslouchat, Kostelní Vydří, Karmelitánské nakladatelství 1995. Více biografických údajů o otci Jeronýmovi lze nalézt v knihách: Protože navždy trvá dlouho..., Kostelní Vydří, Karmelitánské nakladatelství 1993, a Otec Jeroným, mnich. Částečný portrét, Praha, Trída 2003.*

dříve souhlasil, že povedete můj život duchovní... Prvním ovocem výchovy a vzdělání, kterých se mi od Vás dostává, je vysvobození z oné pohodlné průměrnosti, v níž bych zajisté setrval, kdybych se s Vámi nebyl setkal. Za to jsem Vám nesmírně vděčný, protože takový dar nelze ničím zaplatit.“

Mezi setkáním otce Jeronýma s Dom Belorgeyem a přijetím tohoto dopisu uplynulo čtyřicet let. Role otce Jeronýma se změnila, tradiční maxima však zůstala stejná: svěř se vedení zkušeného mnicha. Dopisy bratru Patrikovi jsou výmluvnou ilustrací této moudrosti. Přibližují vztah, v němž se zkušenost a způsobilost šťastně setkaly s důvěrou, odhodláním a učenlivostí – hluboký vztah mistra a žáka.

Dopisy, které otec Jeroným adresoval bratru Patrikovi, pocházejí z doby po II. Vatikánském koncilu. Krize církve v období před tímto koncilem, v jeho průběhu a po jeho skončení se v klášterním prostředí projevovала jako – někdy i zásadní a bezohledné – zpochybnění ideálu kontemplativního života. Sept-Fons se z tohoto bouřlivého období vymanilo až v osmdesátých letech. Bratr Patrik se poprvé setkal s otcem Jeronýmem na jaře 1971, dva roky po svém vstupu do kláštera. Vzhledem k celkové situaci znamenalo takové setkání jasnou volbu: dát se na stranu otce Jeronýma se rovnalo přijmout jím zastávané hodnoty.

Jeho ideálem bylo spojení s Bohem a modlitba. Věděl, kam míří a Koho následuje. Pomocníky na této cestě mu byly výjimečná inteligence a pevný charakter. Dopisy, které následují, možná leckoho zarazí svou intenzitou a vřelostí. Otec Jeroným

byl nepochybně člověk citlivý, muž velkého srdce... Právě tak charakteristická však byla jeho zdráhavost v navazování nových vztahů, a co především – vřelost takto navázaných přátelství byla nesmlouvavě konfrontována s požadavky mnišského života. Jediná nevěrnost v těchto podstatných věcech mohla způsobit, že se odvrátí a nekompromisně – nikoliv bez bolesti – vztah ukončí. I ta největší náklonnost tak vždy šla ruku v ruce s překvapivou nezávislostí.

Otec Jeroným zemřel v roce 1985. Pět let před jeho smrtí byl bratr Patrik zvolen opatem svého kláštera. Jako adresát těchto dopisů si přeje, aby vyšly bez odpovědí, kromě těch, které otec Jeroným v některém ze svých dopisů sám citoval – tyto části textu jsou vytištěny kurzívou. Rozhodli jsme se vydat knihu v českém překladu a u českého nakladatele jako slavnostní tisk u příležitosti otevření kláštera Matky Boží v Novém Dvoře – v plzeňské diecézi –, který je filiálním domem opatství Sept-Fons. Základy nového kláštera jako by sahaly až k těmto dopisům, k tomuto silnému vztahu, který umožnil předat tolik vzácných věcí.

Bratr M.-Mikuláš
20. srpna 2002,
příchod mnichů
na Nový Dvůr

28. března 1971²

Otče,
rád bych s Vámi mluvil.
Můžete mne přijmout?

Děkuji.

Br. Patrik

Ve čtvrt na čtyři
nebo po nešporách.
Předtím, během
i potom – buďte klidný.

Br. M.-Jeroným

² První lístek; otázka i odpověď jsou napsány na jednom útržku papíru. Otec Jeroným už od prvního setkání, které následovalo, souhlasil s tím, že se bude starat o duchovní život bratra Patrika, jejich vztah se nicméně rodil pomalu. Důvody počátečního odstupu byla povaha otce Jeronýma a bouřlivá dobová situace. Otec Jeroným ovšem věděl, jaký význam mohou mít pro budoucnost zdánlivě nepatrná gesta – společně s malým lístkem z 28. března 1971 někdo vstoupil do jeho života. Zpočátku přijímal bratra Patrika jen ke zpovědi, častější setkání však na sebe nedala dlouho čekat; v říjnu mu začal pravidelně přednášet filosofii.